

УЛАС САМЧУК

(До 25-ліття творчості письменника).

1926-го року в журналі „Бесіда“, що виходив у Варшаві за редакцією В. Островського, з'явилося оповідання невідомого автора „На старих стежках“. Це і був літературний дебют молодого тоді волинця — Уласа Самчука, який здобув собі одне з перших місць серед сучасних українських письменників по цій і по той бік залізної-залозни.

Сучасна українська література! Якій, уперто-живучий духовий світ, і яка страшна життєва дійсність криється за цією назвою саме сьогодні, моли ми, як наше загальне свято, мали б відзначити літературний срібний ювілей нашого повістяря! Вавилонський долон і фізичне та моральне винищення українських письменників на батьківщині, що дотопачує в моті терору, кричати „люблю Україну!“ так, що цей клич чує весь світ... А з другого боку — наша література на вигнанні, теж „на риках вавилонських“ гине без книжкового видавництва, без журналу, без гонорару і без читача. Письменник пішов у клінири, в шахти, каменярстві. Забутий усіма, він після цілоденної фізичної праці змореним одицею за свій письменницький стиль, кидає рештку своїх виснажених сил у свій другий робочий день. Однак українська література ціною скрайніх напружень сил і нервових письменників, в постійній загрозі „перестати існувати“, всі минулі 30-років вусь час була в наступі, в рости криз навалею на неї камінь. В цьому сенсі — це наскрізь героїчна літературна, це трагічна героїчна культура, якої може не бути в світі. І тільки в цьому світі можна оцінити Уласа Самчука, одного з найбільш сильних, обдарованих і сміливих зв'язників, що йдуть проти

течі, проти смертельного подиху фатальних обставин. Позаду нього, як яскраві етапні знаки переїденого шляху, чудовий трохотомний роман „Волинь“, повісті „Марія“, „Гори говорять“, „Кулак“, „Сонце за захо-ду“, „Василь Шеремета“, п'єса „Шумлять жорна“ і перший том великого епічного роману „Ост“. Крім того він написав мемуари за часу останньої німецької окупації на Україні — „Во в'язні люті“ та щоденник із того ж часу „П'ять по дванадцять“. Крайні критики порівнюють його творчість із Толстим. Деякі твори письменника перекладені на польську, німецьку, французьку мови.

Найкраще відзначення ювілею письменника — друкування і розповсюдження його творів. Другий том „Осту“ уже просить видавця, але ж і багато з попередньої творчості ще не видано книжками, не говорять вже про те, що до такої нагоди треба було б перевидати принаймні „Волинь“, яку тепер не легко дістати зацікавленому читачеві.

Як провідна фігура української літератури на еміграції, Самчук очолює весь час об'єднання письменників „МУР“. Він завзято прихильник ідеї співпраці різних мистецьких течій і особистостей, протиставляючи цю ідею „громадській війні“ всіх проти всіх, що характеризує собою донедавні етап українського життя.

Ювілей Уласа Самчука — велика подія в нашому житті. На тлі сучасних обставин в Україні вона набрав всукупного значення і характеру. Цей ювілей великої творчої праці має стати зворотним пунктом у ставленні нашого громадянства до української літератури і українського письменника на вигнанні.

ШКОЛА І МОЛОДЬ

(Закінчення зі сторони 2)

На жаль, мусимо рівночасно відмітити, що мабуть у всіх цих парафіяльних школах майже ніякої уваги не приділяється українській культурі, так, немов би її взагалі і не було. Серед предметів шкільної науки немає зовсім навчання рідної, української мови в слові та письмі (в деяких школах заздалеку на 4/4 години або 15 хвилин на день), немає української історії та географії, ні української літератури, ба навіть викладання релігії, а то й молитва перед шкільною наукою та після науки часто-густо відбуваються не рідною, українською мовою, а по-англійськи.

Не беремося твердити категорично, що такий стан панує всюди, в усіх наших парафіяльних школах у ЗДА, не скажемо також, де цей стан є, а де його нема, себто де він задовільний для української національної громади, а де залишає більше, чи менше побажання до покращення. На всякий випадок мабуть не помиляємося, що в більшості наших парафіяльних шкіл цей стан сучасно так існує.

А причини цього стану можуть бути — на нашу думку — двоє:

а) недостатка українців і українців в американськими вчительськими дипломами та б) переконачення ваги й потреби українців в наших парафіяльних школах (про це нам тут головню йдеться) в Америці.

Це явище зовсім ненормальне. Треба, щоб наша молодь мала добре знання американської мови, та культури, але також треба й знання чи то пак пізнання української мови, культури та історії.

А корифей нашої літерату-

Пропаючи з Зеноном, моїм братом, всі ми дома в підніжжя околиці Філадельфії, не могли отримати з прикрого враження: в дошк роках роздуми, ми нарадились нашої смі, зійшлися знову на вільній, американській землі, і може аж надто американським темпом, намагалися спільними силами наздігати втрачені роки, працюючи над собою, даючи про щоденне життя і скучили племін на майбутнє. Але наше намагання побудувати без більших турбот життя — зазнало несподіваної затримки. Прийшов виступ і він пішов до армії. Однострій американського воюючого був дуже до лиця: він навіть гордий був з цього. „Уявляй собі“, казав нам підчас рідких відвідин з вихідного табору, „до нас рекрутів, звертаються через „Сер!“ Не диво, що рекрути полюбляють людей“. Умовини гарні й обильні, здоровий харч американського воюючого, „С з мною австрійсь“, казав нам одного разу, „що служив в німецькій армії; він каже, що німецька армія в порівнянні з американською — це концентраційний табір“.

Пропаючи з ним, не знали ми, куди його шлють з табору. Не знав і він, казав, що на Захід. І з дороги приходили короткі листи, писані в пультанському вагоні поїзду, а відтак із степу Вашингтона, над Тихим океаном, по другому боці Америки. Але несподівано — приходив велика конверт: ділусь старенький з хосою на плечах, сперт на земську куму, через яку червоною лінійкою пролітає літак Канадських Летуїсських. Листів ти-мислих в об'єднанні: ПРОКЛЯМАЦІЯ з двору Його Величності Високих Володимир Ватка Часу, покровителя Голдін, Дня і Ночі, і самодержця Небесних Склепін, — до відомо всім людям ствердження, що Зенон Долінський, наш надзвичайний пасажир, цього дня і визначеної години та понад Провидцю Тихого Океану, що ним володіє Гора Морська Величності Король Нептун, перебрив містичний вершок міжнародної дати, де сьогодні стається завтра, залишаючись сьогодні, та де все ж воно переходить у вчора, в год 18-10 нашого часу Грінвіч днів... року... І поперіть, нехай буде відомо, що поведіть і улюблений кузні мав нас в своїх руках, щоб релігійні всім ти-мислих ми відзначили всім ти-мислих: оголошено і підписано рукою Мистця Часу, на лінійках Летуїсських Канади — Пандіфку, експресу до Сидней, Капітан і надзвичайний Амбасадор та Міністер з Повноваженнями — підпис.

Стало ясно: через Атлантику де до Азії. Минуло трохи часу і ми дістали японську лямпу, японську запальничку та папіросницю і кілька слів привіту. А далі — листа: „Вчора ми сіли на корабель і приїхали до Кореї. Вражень у мене повно. Війська тут всюди багато, але воєнного настрою нема. В Японії мали прекрасне життя. Японці, незважаючи на культурні варіації, чисті та привітні. Школа, що коротко там був, а то б напевно з'явився який японський мову...“

Тепер уже постійно приходять листи від нього. Він раз ближче, раз даліше фронту. Тому, що коли дома бавились на фотографію, зголосився на фотографію і від цього часу робить знімки: під фронтом, з різних нагод. Виконує фото-роботи для всіх, хто його просить. Військовий вийрід і фото-апарат, його нерозлучні товариші. Життя воїна і фотографія проходить швидко і він і не чує, коли приїждять підвищення в ранзі: „Як корпорал не мушу стояти на стійці, а це і другий контрольною. Живемо в шатрах, як падає дощ, часом замокає. Світло електричне маємо в шатрах, світла зрештою всюди світяться, навіть по містах недалеко фронту. Не боїмося летуїсських атак...“

„Призначили мені окреме авто і я

ту, що вихованці й вихованці цих шкіл не виносять — як досі принаймні — від тих своїх учительсько-черничь знання рідної мови, письма й культури. Виглядає, що ця сторінка належала б виключно до поза-шкільної освіти, чи до батьківського - материнського дому. Це й причина, що до більшості осередків ЗДА повторилися українські доповнюючі школи та курси українства.

Надіюся, що у найближчій майбутності повинні прийти, і віримо, що дієсно такій прийді — до зосередження всієї нашої національної енергії в діяльність релігійно-національного зиховання української молоді виключно в українських парафіяльних школах, високо ґразкових, замість, щоб ця збірня енергії мала розпорозуватись на утримання двох родів шкіл: парафіяльних та зокрема доповнюючих.

Одночасно, на порозі нового шкільного року, дозволяємо собі звернутися до всіх наших українських Стьків-матерей із пригадкою, щоб допилювали українських предметів науки в наших парафіяльних школах.

А покищо — хоч як це сумно і як прикро мусимо приступати по містах ЗДА з більшими скупченнями української еміграції до творення, попри парафіяльні школи, знову й далі ще доповнюючих українських шкіл та курсів українознавства, для чого розпоряджаємося аж надто вистачальною кількістю фахових, високо-кваліфікованих педагогічних сил. Матеріальні засоби для цього мусять знайтися.

ЛИСТ З КОРЕЇ

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІДГУКИ ДНЯ

БЕЗ ДИСКУСІЇ

● Біографію Олівера Петлюри хоче видати спеціально для цього створений Видавничий Комітет у Торонто (Канада). На голову Комітету призначений проф. Іванів, на секретаря — С. Павлюк (голова українського відділу канадського легіону), членом комітету — ген. Соловський. Редакційну колегію очолює письменник Улас Самчук.

● 200 українців, що живуть у ДПІ-таборі для виселення із Югославії в Трієсті, під опікою ІРО та американської влади, організували свій власний допоміжний комітет. На голову комітету обраний Степан Третяк, на секретаря — Володимир Лукіянович.

● Доброго кандидата на студії українства в одній із високих шкіл у Парижі має змогу примістити і заповнити йому відповідний стипендію КоДУС (Комісія Допомоги Українському Студентству), Сарсель у Франції. Вимагається закінчення середньої школи з іспитом зрілості і знання французької мови.

● Поет Ол. Веретенченко приготував до друку три книжки своїх нових поезій: „Дім вічності“, „Заморські віна“, „Чорна долина“ (поема). Можливістю для видання цих книг поет не має жодних, так само, як і Т. Осмачка, В. Барка і інші поети, що мають готові збірки, не в друкованих поезіях.

● У кантонському шпиталі в Юрпурі помер 1 вересня Василь Литвин — голова українського допоміжного об'єднання в Швайцарії.

● „Україна — найбільша проблема Європи“ — цю прекрасну брошуру англійського журналіста Ланселота Лотона, написану ще перед війною, перевидає тепер Комітет Канадських Українців (КУК) і закликає українців придати цю книжку та при нагоді поширювати її серед американців. Замолення і гроші за розподіл брошури надіслати на адресу:

Ukrainian Canadian Committee

64, Ridgmount Gardens

London, W. C. 1.

НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ

Митрополит Ляпоров: Тираменський Хрест по сьмім підніжжю — національний Хрест України. — Зміст цієї книжки такий: 1. Вступ: Джерела й література. 2. Початок почитання Хреста. 3. Початкова форма Хреста. 4. Поширення й зміна Греческого Хреста. 5. Однорамний Хрест. 6. Тираменський Хрест і його ідеологія. 7. Ідеологія сьмім підніжжю. 8. Таблиця над розп'яттям Ісусом. 9. Ісус Розп'яття в Страсті. 10. Тираменський Хрест. 11. Тираменський Хрест по сьмім підніжжю в українських стародрукх XVII—XVIII віків. Тираменський Хрест по сьмім підніжжю — це соборний національний український Хрест. XIV. Хрест у Москві. XV. Висновки. — Люксове видання, 100 ст., з 41 малюнком в тексті, ціна 1 дол. Адреса для надіслати: „Nasha Kultura“, 804 Magnus Ave, Winnipeg, Man., Canada.

● „В ІД“ — український ілюстрований часопис. Рік III. Ч. 7-8 (24 - 25). Липень-Серпень 1951. В-но М. Денисюка, Буенос Аїрес.

● ЗМІСТ: Проф. Роберт Паклен — Історія вчир: Проф. Дмитро Дорошенко — Українська Парламентська Громада в Російській Державі Думи 1906 р.; Л. Полтава — 24-годинна подорож по Італії (репортаж); Юрій Тис — Броди; Л. Фроствіський — Врознання мешканців м. Києва; Д-р Л. Стаховський — Венеційського поденника; О. Каслевська — Мої зустрічі з Н. Кобрицького; А. Галан — Четвертий друг: Володимир Лепкий — В храм Св. Юра; В. Лепкий — Смерть Гетьмана; Я. Савченко — Сонце під голови; А. Рибчук — Лан-Ветовен; П. Паламезний — Лен Гривай; Ф. О. Келлер — Відкриття невиданих небесних тіл; Рецензії (О. Кер, Ю. Тис, Ю. Паламезний, В. Г. Г. Голіан, Мисрослава Лас.).

на партія Галичини з чорно-

сотеними цілями і завданнями, а русофілізм — глибоке почуття любови народу західно-українських земель до великого російського народу“), перекладачем Маркса і Енгельса, наслідувачем Герцена, Добролюбова, Домбровського і ін., презавзятого ворога „українського націоналізму у всьому вигляді“. Франко, — вказується у статті, — це перший в Галичині борець за єднання з Москвою, а „основні удари письменника скеровані проти українських націоналістів...“

Надаючи статті актуальності гостроти, Кирилюк не втерпів і покористувався творчістю Франка в поборюванні націоналізму ще й тепер. Наче у відповідь Сосурі, який каже „Не можна любити народів других, коли ти не любиш Україну“, Кирилюк зачитував Франка: „Ні, хто не любить всіх братів, як сонце Боже, всіх зарівно, той щиро полюбить не вміє тебе, кохана Україно!“ (У. Думка)

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦІ: УВАГА! ДНІА 30. ВЕРЕСНЯ, 7. год. в УКР. ЦЕНТР. Нюарк, 180 Вілліам Ст.

ВЕЧІР ПІСЕНЬ, АРІН, ДУЕТІВ у виконанні відомих співаків:

Е. МОЗГОВА-ВИНИЧЕНКО ЛЕВ РЕЙНГАРОВІЧ (сопран, опера Вілгоров)

ЛЕСЯ ВАХНЯНИЙ (фортепія, абсолютка Монпартеж Сальбурґ)

В програмі: фортепіанні твори, арії, пісні, дуети з опер „Тарас Бульба“ м. Лисенка, з оп. „Запорожці за Дунаєм“ м. Артемовського, „Аїда“ м. Верді, „Пляци“ м. Леонавалла, „Кавалери русіана“ м. Ласкани, як різном композиції: Лист, Людкевич, Варіанський, Стеценко, Степанов, Гнатюшин та інші.

Вступ \$1.00. — Гідробіж в програмах.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ

Корінною причиною „про-

сування націоналістичних по- рохів“ большевицька партія вважає те, що „в боротьбі з впливами буржуазної ідеології на совєтських людей, в боротьбі з пережитками капіталізму в національному питанні“ совєтська творча інтелігенція — письменники, композитори, учителі тощо — самі мало обізнані з марксизмом-ленінізмом. Проти різних партійних організацій видвинено збірне обвинувачення, що вони своєю бездіяльністю допровадили до зниження політичного рівня совєтської інтелігенції. А „успіхи в роботі того або іншого працівника безпосередньо залежать від рівня оволодіння ним „марксистсько-ленінської теорії“...“

Для боротьби з „обниженням“, боротьбі „проти всіх і всяких проявів буржуазної ідеології, та, передусім, проти проявів українського буржуазного націоналізму“ по партійних ланках і організаціях пішов натиск на підвищення марксистсько-ленінської свідомості.

І. ФРАНКО — „СПІВЕЦЬ ВЕЛИКОЇ ДРУЖБИ“

До 95-річчя від дня народження Івана Франка в пошану великого поета, прозаїка, драматурга, критика, перекладача, публіциста, ученого, громадського діяча та, очевидно, „революціонера-демократа“ в „Радянській Україні“ надруковано статтю С. Кирилюка п. з. „Співець великої дружби“. У статті Івана Франка показано суцільним русофілом (не москвофілом, бо це „реакцій-

на партія Галичини з чорно-

сотеними цілями і завданнями, а русофілізм — глибоке почуття любови народу західно-українських земель до великого російського народу“), перекладачем Маркса і Енгельса, наслідувачем Герцена, Добролюбова, Домбровського і ін., презавзятого ворога „українського націоналізму у всьому вигляді“. Франко, — вказується у статті, — це перший в Галичині борець за єднання з Москвою, а „основні удари письменника скеровані проти українських націоналістів...“

Надаючи статті актуальності гостроти, Кирилюк не втерпів і покористувався творчістю Франка в поборюванні націоналізму ще й тепер. Наче у відповідь Сосурі, який каже „Не можна любити народів других, коли ти не любиш Україну“, Кирилюк зачитував Франка: „Ні, хто не любить всіх братів, як сонце Боже, всіх зарівно, той щиро полюбить не вміє тебе, кохана Україно!“ (У. Думка)

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦІ: УВАГА! ДНІА 30. ВЕРЕСНЯ, 7. год. в УКР. ЦЕНТР. Нюарк, 180 Вілліам Ст.

ВЕЧІР ПІСЕНЬ, АРІН, ДУЕТІВ у виконанні відомих співаків:

Е. МОЗГОВА-ВИНИЧЕНКО ЛЕВ РЕЙНГАРОВІЧ (сопран, опера Вілгоров)

ЛЕСЯ ВАХНЯНИЙ (фортепія, абсолютка Монпартеж Сальбурґ)

В програмі: фортепіанні твори, арії, пісні, дуети з опер „Тарас Бульба“ м. Лисенка, з оп. „Запорожці за Дунаєм“ м. Артемовського, „Аїда“ м. Верді, „Пляци“ м. Леонавалла, „Кавалери русіана“ м. Ласкани, як різном композиції: Лист, Людкевич, Варіанський, Стеценко, Степанов, Гнатюшин та інші.

Вступ \$1.00. — Гідробіж в програмах.

Йшло про заяву в справі са-

мостійності України.

— Треба скликати збори представників товариств! — сказав голова об'єднаних товариств у Новім Вавилоні.

— Очевидно! — підтвердив секретар. — Такі збори не повинні довше тривати як нів години. Адже всі українські товариства стоять на ґрунті са-

мостійності.

— В такому разі пишуть проект заяви: „Представники нововавилонських товариств і установ заявляють, що український народ прагне са-

мостійності і має право на неї!!“

Скликати збори... На давне двоє представників зійшлися майже тогню і майже всі.

Голова об'єднаних товариств забрав слово: — Шановні Пані й Панове! Наші національні вороги заперечують нам право на державну самостійність! Тому ми мусимо дати відпир ворожим зазіханням і узвільнити відповідну заяву. Просити й зусилити так: „Представники українських товариств і установ у Новім Вавилоні заявляють, що українці мають право на са-

мостійність“. Думаю, що ніхто з Шановних Представників не є проти заяви самостійності!... (Голоси: Очевидно! Ясно! Певна річ!)

... — Тому, може хтось забере голос щодо самого тексту заяви. Прошу!?

Тиша... — В такому разі піддаю заяву під голосування. Хто „за“? — В справі формальності! — заглуло з кутка залі.

— Прошу! — Я протестую проти такої цілком недемократичного способу ведення справ!... (Голоси: Що таке? Чого це?! Сідайте!)

... — Шановні Пані й Панове. Прошу мене не тероризувати! Ми стоїмо на найвищій демократичній землі найбільшого демократа. І тому кожному вільно висловити свою думку...

— Чи ти є проти заяви? — питає представник! — Зовсім ні, але прошу мене не перебивати!... Отже: Чи це по демократичному давати заяву під голосування, без дискусії!...

● Успадкував \$50,000 від своєї жінки, яку він сам замордував — Стів Мичел з Гонстивел, у стейт Тексас. Спадковеця засудили за це за злочин до страти. Присуд виконаний.

● Посадник міста Веймар (у совєтській зоні) М. Нідергаль утік до західної Німеччини.

— Мій пане, я питаюсь, чи

хтось хоче змін у тексті!

— Не про текст іде, а про саму суть справи. А суть у демократичності. Ждаю відкриття дискусії на справу са-

мостійності.

— Але ж пане, я питаюсь, чи хтось „проти“.

— Ви питали, хто „за“!

— А ви є „проти“?

— Ні! Але ж за демократиз- ністю. Я не годжусь, щоб ми узевлявали на сліпо. Само- стійна — в порядку, але незай буде дискусія!

Предсідник обтер з гола піт, і надломив крісло.

— Добре! — заскреготав зу- бами. — Хто голоситься до слова?

Десять рук вистрілило вго- ру.

— По порядку, по порядку! Перший — пан Отруба...

— Ні, вибачте! Не пан Отруба, а я!

— Добре, перший пан Кант. Другий пан Отруба, третій пан Порад...

— Ні, я був швидше.

— Хай буде. Ваше прізви- ще?

— Дивно, пане предсіднику, що ви собі мене не пригадете. Вгора були ми разом на засі- данні... Митарський!

— Отже четвертий пан Ми- тарський. П'ятий... — і так далі.

Записування тривало досить довго, зогляду на правильну ерговість, але врешті таки скінчилося.

Після того кожний з десятих був за тим, щоб не пере- водити дискусії, а доказував це менш-більш десять хвилин.

Коли десятий скінчив, перший погуся ображеним ви- слованим третього, що — мов- ляв — люди неспотрібно заби- рають голос, гететерий при- дав собі, що має ще щось дода- ти, а третій відповів першому. Після того одинадцятий, два- надцятий і так далі, і так да- лі погулися на сліди докинути кількадесять ги кількадесять слів, а кожний кінчив так: „Тому на мою думку дискусія

займа!“

З уваги на пізну пору ухва- лу заяви про самостійність відложено.

Галакцион Чіпка

ДОПОВІДЬ ПРОФ. П. КОВАЛЕВА

п. з. „Лексичний фонд старо-

української літературної мови

Х-ХІV“, відбудеться в суботу,

29-го вересня від 6. год. веч. в

льокалі НТШ при Чорч Ст.

50, двері 252, Нью Йорк, Н. Й.

6. ЖОВТНЯ 1951 (СУБОТА)

О ГОД. 8:30 ВЕЧ.

у BEETHOVEN HALL (5 вул., між 2 а 3-ю Ave.)

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ,

НЮ ЙОРК

— влаштовує —

Осінню Забаву

Цілу ніч гратиме оркестра В. БОСОГО

ХТО ЖИВЕ СТАЛО ЧИ ТИМЧАСОВО У ФІЛАДЕЛФІ.

НЕХАЙ НЕ ЗАБУВАЄ, ЩО:

ПЕРША СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ

НОВАНІВСЬКА — ЦЕННО

(MARY'S GROCERY)

832 N. MARSHALL ST., PHILADELPHIA, PA.

Телеф. MA 7-2486

1. Продає споживчі товари по найнижчих цінах.

2. При більших закупках доставляє товари БЕЗПЛАТНО до дому.

3. Своім клієнтам вимінює чеки безкоштовно.

4. Перевозить вантажі із залізничної стації та при змінах помешкання.

5. Висилає пакки у різні країни поза межами ЗДА.

6. Доп

Книжки-журнали-картки

ГЛАСОПШНЕЦЬ

о. Ізидора Дольницького
Львівське видання з 1894 р.
На доброму папері, опрацьований
у твердій політичній обкладинці.
Висилася за попереднім надісланим
належністю.

7:50 дол. за примірник.

PETER MILANOWSKY

2429 THIRD AVENUE

WATERVLIET, N. Y.

Кількість обмежена.

Увага! ЖОВТЕНЬ — місяць де-
шевизни книжок! Користайтеся з наго-
ди! Випродують книжки, головним
для молоді і дітей та театральні
підручники: Збіжжя від 10—50%.
(Лише в м. Жовтень!) Заходьте, купу-
йте в українській книжарні „Го-
верла“ „Haverla“ 41 E. 7th Street,
New York City.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
У. Н. СОЮЗУ!

Професійні оголошення

Д-р мед. ОЛЕКСАНДЕР

СУШКІВ

приймає від год. 10—1 і 5—8
щоденно з виїздом на дом.
Офіс: 64 E. 7th ST., NEW YORK, N.Y.
Тел.: ALgonquin 4-7133

Д-р Мед. СТЕПАН СТЕПАНОВИЧ
приймає хворих — Понеділок, Сере-
да, Четвер і П'ятниця від год. 4:30
до 8 год. — У Вівторок від год. 9
рано до 1 і від 4:30 до 8 вечора.
В Суботу від 9 рану до 3 год. вечора.
В неділю після уяви. — Адреса:
150 East 31 St. N. Y. C. Tel: Or-3-2738.

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.

Tel. GRamercy 7-7697

Острів в довшіх недугах чоловіків і
жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута
жид лікуємо без операції. Переводимо
анализи крові для суприжних
дозволяємо. — Офісний годинник: Щод-
ня від 10 рану до 6:45 вечора.
В неділю від 11 до 1 год.
Екзамінація \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR

59 East 3rd St. (коро 2nd Ave.) N.Y.C.

Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги. Fluoroscopia. X-ray
Electrocardiograph, Analysis. Переводимо
анализи крові для суприжних
дозволяємо.

Офісний годинник: щодня 1-3 і 5-8 р.м.

В неділю від 10-2 год.

Екзамінація \$3.00.

Д-р М. МАНЗЕЛЬ

лікар зі старою практикою, говорить по

українськи, багато років успішно лі-
кує гострі і застарілі недуги муж-
чин і жінок, недуги нирок і сечового
міхура, шлунку та загальне ослаблення.
Лікування експериментальне, пенсійне
та інші лікарські. Аналізи крові, сечі
і інших рідин. Аналізи крові для
суприжних дозволяємо.

107 E. 17th ST., NEW YORK CITY

коро 4-ї Евено і Union Sq.

Годинник: Щодня від 10 рану до 1

поп., від 4—7 веч., в неділю від

11—1 год.

Екзамінація \$3.00.

Dr. J. DERUHA

128 EAST 86th ST., N. Y. C.

над станцією суб. Лексингтон Ев.

Місце має осередне положен-
ня, доступне до усіх боків.

Окремі жидальні для жінок.

Ординує в будні дні:

10—2 і 4—9 год.

Особливу увагу звертає на не-
дуги мужчин і жінок, неправильні-
сти і ослаблення. Якщо маєте
які труднощі зі здоров'ям тіла
або ума, порадьте мене з по-
ним довір'ям. — Точні огляди,
включаючи й провірку крові, \$3.
ПОКІНЧИВ СТУДІЮ В ЕВРОПІ.

ОРКЕСТРА

На різні оказії слухайте її по

радіо через награні (POLO) пла-
тинки.Оркестра має від 3 до 10 му-
зикантів і грає американські і
класичні танці.Оркестра напевно задовольнить
всіх гостей, бо має понад 15 літ-
ній досвід.

STEVE CHELAK

91 ROSE TERR., NEWARK, N. J.

Tel. BIGelow 2-0775

ЛЕКЦІЇ ГРИ НА

ФОРТЕП'ЯНО

ЛЕСЯ ВАХНЯНИН

Зголошення щоденно

від 6 до 8 вечора

на адресу:

68 EAST 3rd STREET,

Apt. 22.

NEW YORK 3, N. Y.

EVEgreen 3-4416—4450

Maple Coal & Coke Co.

antracite FUEL OIL bituminous

OIL BURNERS

SALES & SERVICE

72-74 Box Street

BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to Brooklyn, Queens

& Manhattan.

Українське підприємство

ФЕДЬКА КУДЛАК

Спортівні Вісті

У.А.С.Т. „ЛЕВІ В ОСІННІХ ФУТБОЛНИХ РОЗІГРАХ

Осіння рунда міжжидинських роз-
гровок за першість у компанію м'я-
ча в т. зв. „Мейджер Дивіжен“ за-
стала Команду У.А.С.Т. „ЛЕВІ“ в
послабленому складі і в положенні,
на яке помітно вплинули нещодазі з
передньої весняної рунди. На
кожну сказати, що всі неспіхи на-
шої симпатичної Дружини сталися
і в нині: причинилися до того від-
носно рунди:

СЛОВАК	вигр.	рем.	прогр.	віднош.	воріт	пункти
ПЕЛС	6	1	—	17:5	13:1	13:1
ШВАБЕН	5	—	3	18:12	10:4	8:6
СПАРТА	3	2	2	14:13	8:6	8:6
ЛЕВІ	2	2	3	18:17	6:8	8:6
ГАНЗА	2	1	4	13:19	5:9	5:9
РАКОАГ	—	4	3	16:21	4:10	4:10
ВАЙКІНГ	—	2	5	6:15	2:12	2:12

Підчас вакаційної перерви У.А.
С.Т. „Леві“ стрінулися на зеленій
мурані з шкільними поляками
„ПЕЛС“, за чашу міста Шіаго
(прогреш 1:5 (1:2) та гостували в
Дітроїт, де виграли з У.С.Т. „Чер-
нік“ 7:0 (4:0).

На початку осінньої рунди наші
„Леві“ стояли перед нелегким за-
данням, що вимагало від них, якщо
не виправити наслідки попередніх
нещодазі, то хоч вдержати свої те-
перішні позиції, в найвищій футболь-
ній класі!!!

Спіраючись на дотеперішній до-
свід, змагання треба звернутися

з побажанням, щоб на гри справді

грав, а не грався, а перелов-
ити, щоб воля перемогти була в них

міцніша від волевого заломання, що

з'являється часом як наслідок

нещодазі.

А Український Громаді і Симпа-
тикам слід ще раз пригадати обо-
в'язок дати своїм Спортсменам мо-
ральну й матеріальну підтримку(включно з відвідуванням зма-
гань), бо на такій популярній ді-
лячці, як американський спорт, до-
бре українське ім'я може також ба-
гато виграти!

КАЛЕНДАР

футбольні розгровки У.А.С.Т. „ЛЕВІ“ в осінню сезони	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“	НАС.К. „ШВАБЕН“
16. 9.51.	У.А.С.Т. „СПАРТА“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
23. 9.51.	У.А.С.Т. „СЛОВАК“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
7.10.51.	У.А.С.Т. „ВАЙКІНГ“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
14.10.51.	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
21.10.51.	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
4.11.51.	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“
11.11.51.	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“	У.А.С.Т. „ЛЕВІ“

Господарі змагань на першому місці.

Юр. Т-вич

Зі Спорту

ЗМАГАННЯ ВІДВІВАНКИ
ЗА ЧАШУ УКРАЇНСЬКОГО
ПЕРШУНА

Нюарк, 22 вересня. З радістю
треба відмітити пошлякову діяль-
ність українських спортсменів то-
варистів у відвівванні (полюванні). Бу-
дучи свідками симпатичної імпресії
змагань за чашу в Нюарку, можна
співносно відзначити, що в нашому
спорті не заважає ідейності та „не-
безпечесно“ бажання дісно дати
про „здорову душу в здоровому тілі“.

Зорганізований У.С.К. „Січ“

турнір за перехідну чашу українсь-
кого першуну відвівники східнихстейтів, мимомови тільки чоти-
рих дружин, був доказом, що цейгромадський спорт має багато своїх
ентузіастів. Чашу, за яку наступнийраз, віримо, змагатиметься більше
товариств, закупивши відомий при-
зель нашого молоді д-р Бемко, укра-
їнський дентист із Юніон, Н. Дж.Учасниками змагань були:
„Плест“, Пасайк, У.С.К. „Тризуб“,

Філадельфія, У.С.К. Ню Йорк, та

місцевий У.С.К. „Січ“ — органі-
затор.

Поодинокі виступи змагань:

„Тризуб“ — „Плест“ 2:1 (15:10);

(2:15) (15:7); У.С.К. — „Січ“ 2:0

(15:8) (15:8); У.С.К. — „Тризуб“

2:0 (15:9) (15:1); „Плест“ — „Січ“

2:1 (14:16) (15:7) (15:10); „Плест“

— „Тризуб“ 2:1 (15:1) (4:15) (15:10)

У.С.К. — „Плест“ (фінал) 3:0

(15:7) (15:9) (15:1).

Ставлять членами Українського

Народного Союзу, а тим самим

і спідасниками дванадцяти

мільйонного Союзового майна.

В. БЕЗКОРОВАЙНУ

354 Barnard Street, Buffalo 6, N. Y.

Гроші платяться при отриманні нот.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПІЯНИСТІВ:

МУЗИЧНІ ТВОРИ

ВАСИЛЯ БЕЗКОРОВАЙНОГО

НА ФОРТЕП'ЯНО

В гаю зеленім \$2, Думка g-moll \$3, Poeme erotique \$1, Вечірні мрії \$1,

Заграй ми цигане \$1, Спомин з гір \$1, Ой Морозе \$1 (на листоп.

свято). Вільхивка на 4 руки \$2, При літній коляді \$3. Легкі твори:

Рече та стогне \$0.50, Взяв би я бандуру \$0.50, Вночі вітри \$0.50,

Верховина \$0.50, Гопак \$0.50, Легкі твори ч. 3, \$1, Віддала мене

\$0.50, Ой видно село \$0.50, Ой дівчина горлиця \$0.50, Гандзю \$0.30,

Ще не вмерла \$0.50, 3 тої гори \$0.30, Ой піду до млина \$0.30.

Замовляти на адресу:

W. BEZKOROWAJNY

354 Barnard Street, Buffalo 6, N. Y.

Гроші платяться при отриманні нот.

••• ВИПРОДАЖ •••

НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТІВК

ВИСИЛАСМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

СКЛЕП ВІДЧИНЕННИ КОЖНОГО ДНЯ

від 10 рану до 8 вечора.

Зайдіть або пишть до:

UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.

27 UNION SQUARE WEST, N. Y. C. 3. „Dept. U“ AL 5-6969

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, ОГАНО

Праці української доповідної
школи і курсу українознавства:
„Свято Матері“ та вчорішнє
закінчення шкільного року

Рівночасно з цілоденною греко-
католицькою парафіальною школою
в Клівленді, на Пармі, де був ди-
ячий садок і покищо чотири класи
дочагової школи, мусіла — з на-
пливом нових українських іммігран-
тів з Європи — повстати доповни-
юча школа для українських дітей

і курсу українознавства для стар-
шої молоді. Тут від осені 1950 р.
вчили читати, писати й літератур-
но говорити по-українськи, викла-
дали українську граматику й літе-
ратуру, зокрема географію та історію
України.

Формально заснувалася ця до-
повіднюча школа зовсім незалежна
від парафіальної школи, але факти-
чно вона була її дійсним допов-
ненням, бо подавала своїм слухач-
ам і слухачкам ті предмети нав-
чання й дисципліни, яких було брак
у парафіяльній школі, де дбали за
високий дидактичний рівень і за
виконання методичної програми
американської шкільництва, згід-
но з методичними планами й духом
американської школи та виховної
системи.

І справді: якби не українська ціло-
денна парафіальна школа на Пас-
айк, місцевим парохом Димитром Грес-
ком, місцевим парохом Димитром Грес-
ком, хто знав чи була б закінчена ця
українська доповіднюча школа. Му-
симо зазначити з приємністю й
признанням, що саме о. декан до-
зволів користуватися сутеренним
приміщенням у підвалі під церквою
св. Петра й Павла, де діти в двох
відділах чітких схилилися до по-
суботи на дармову доповіднючу на-
уку. Назавгал могло бути це примі-
щення навіть доволі вільне, якби
на час шкільної науки переділявся
величезну підвальну світлицю по-
штучною пересувною стінкою на
дві шкільні кімнати. На жаль, за-
жди існували перешкоди проти чо-
го й наслідок був такий, що до-
відділи мусіли бути вельї різно-
часно в одній світлиці. Безперечно,
що така симбіоза з koniecznosti не
причинялася до серйозності й по-
ваги школи, а вистиди науки робили
ілюзорними. Та годі: при браку
якихнебудь матеріальних засобів
треба було доводитися й таким
покищо приміщенням із ласки.

Проводили школу: п.н. Михайли-
на Станіслава вела І-шій відділ, і
п.н. Тарасюкова до півріччя, а від
п.н. Олексинова вела ІІ-шій відділ,
крім того на курсі нашої украї-
нознавства в приміщенні Україн-
ського Народного Дому при 14-й
вулиці захід викладали проф. Ми-
хайло Ждан, бутий директор та
борюю української мови і в ді-
лігента та бутий лектор англійсь-
кої мови в історії ЗДА в інституті
англійської мови для переміщення
осіб у Лівей та Ульм в Німеччині,
і проф. Григорій Голубицький.

Ціла робота української допов-
нючої школи та курсу українознав-
ства йшла під фірмою місцевого
Кружка „Прийтелів Пласту“, якого
головию с. інж. Григорій Бобків, ста-
нційний місцевої пластової органі-
зації.

Вчорішнє закінчення шкільного
року 1950-1951 у цієї школи відбуло-
ся вчорішній 23-го червня ц. р. в
світлиці Лемківського Дому при
11-й вулиці ц. 2337 захід. Уранці
того ж дня о. декан Д. Греско від-
правив Богослуження в намірній
успішній доповіднючої школи. На ба-
гату й різноманітну програму само-
го вечора склалися: 1. свято матері,
2. дитяча й пластова забава з
музикою та буфетом. Розпочав
мішаний хор школи пісню „О, Мати
Божа“. Інші хоріві точки були:
„Моя лоба мати“, „Синице мені
ясне сонце“ та остання на закін-
чення святкового вечора пісня
„Сьогодні всі разом весело“. Викон-
ання цих вокальних точок програ-
ми відбулося у супроводі скрипки
оркестри під проводом проф.
Мирона Шиня. Серед цілої низки
декляцій були індивідуальні та
збірні. Осв так учениці Рабківни-
на, Дарука Голубицька, Лялюся
Олексинівна та Грабінна виголо-
сили дві збірні декляції: „Не-
бесна Мати“ та „Квітчоту дамо
багато“. Зокрема учениці й учні І-по-
го відділу С. Бачинська, Євген Ма-
гоцький, Л. Стецьківна й К. Салу-
ківна виголосили індивідуальні
декляції „Моя мамочко“, „Гей, по-
гляньте“, „Моя ненька — Україна“

Вчорішнє закінчення шкільного

року 1950-1951 у цієї школи відбуло-

ся вчорішній 23-го червня ц. р. в

світлиці Лемківського Дому при

11-й вулиці ц. 2337 захід. Уранці

того ж дня о. декан Д. Греско від-

правив Богослуження в намірній

успішній доповіднючої школи. На ба-

гату й різноманітну програму само-

го вечора склалися: 1. свято матері,

2. дитяча й пластова забава з

музикою та буфетом. Розпочав

мішаний хор школи пісню „О, Мати

Божа“. Інші хоріві точки були:

„Моя лоба мати“, „Синице мені

ясне сонце“ та остання на закін-

чення святкового вечора пісня

„Сьогодні всі разом весело“. Викон-

ання цих вокальних точок програ-

ми відбулося у супроводі скрипки

оркестри під проводом проф.

Мирона Шиня. Серед цілої низки

декляцій були індивідуальні та

збірні. Осв так учениці Рабківни-

на, Дарука Голубицька, Лялюся

Олексинівна та Грабінна виголо-

сили дві збірні декляції: „Не-

бесна Мати“ та „Квітчоту дамо

багато“. Зокрема учениці й учні І-по-

го відділу С. Бачинська, Євген Ма-

гоцький, Л. Стецьківна й К. Салу-

ківна виголосили індивідуальні

декляції „Моя мамочко“, „Гей, по-

гляньте“, „Моя ненька — Україна“

Вчорішнє закінчення шкільного

року 1950-1951 у цієї школи відбуло-

ся вчорішній 23-го червня ц. р. в

світлиці Лемківського Дому при

11-й вулиці ц. 2337 захід. Уранці